

(א) [לעיל מט: ז] (ב) [ברכות
מט: ז] (ג) [זכרים לו,
(ד) [שם] (ה) [פסחים
ספ"י] (ו) [במדבר יח]
(ז) [דברים יב] (ח) [במדבר
יח] (ט) [ויקרא א]
(י) [ויקרא ח] (יא) [שם ז]
(יב) [ולג ולא פסוק כ"ל]
ר"ח ר"ח

מוסף רש"י

חד תני. טעמי דדיק
 תפשי אפילו, וחד
 תני. טעמא דדיק
 עפלי אחרת (לעיל פה).
 אפילו. אפילו. כש
 קאמלנו שטא חייב עלוי
 בכית (□□). כטומאתו.
 חוללם טומאת חוללם
 לעוריתא (כתיב).
 איך ברכת הפסח פטר
 בירך של זבח. מצינא
 חרצניה עשר שטא עס
 הפסח כשחטריה מורא,
 וטעני מוחסא פדפסח
 דס הפסח שול אומר ויט
 אפך קדש בתמימי וטו
 לאכול חל הפסח, וט
 חזון הוא חומר אשר
 קדש בתמימי ויט לאכול
 חל, חזון, אומר ויט
 הפסח פטר חל חזון
 חזון (לד). דריקא בכלל
 שפיחיה. דריקא (עס ו)
 ממין ליתמין בורקא שמתן
 כשפיחיה ילא, הלך מן
 שמתן שמתן חל ורקה
 בכלל מן דס פסח שמתן
 שפיחיה ויט ויך על
 הפסח שמתן חל חזון,
 שחזון בכלל פסח. חל
 בירך על חזון לא פטר
 חל הפסח, שמתן
 ליתמין כשפיחיה שמתן
 בורקא, הלך אין פסח
 בכלל שמתן (לד). חל
 שפיחיה בכלל בורקא.
 ליתל חל ליתמין בורקא
 שמתן כשפיחיה, דלא
 דפסח כשפיחיה מרד ופסח
 ויט ופקא ויט ויתמי לא
 דרש מיימי (שס).
 חרץ עלוי מכתב
 פסחיה.

מוסף תוספות

- א. דפסח
וניתנין בוריקא שנתנין
מוס' וזכסין לו. עי' מהרש"א.
ב. בשם ש. שלמה.
ג. א"כ סבירא
למיה שנתחברתו שנין. שם.
ד. נ"ל. ולא שפיקה. שם.
ה. ודלאי תנא דרבי
שימנאל כולוה בוריקא,
והוא דובח לא פטר פסח
משום דובח טפל לו. שם.
ו. הדכל אחד. שם.
ז. והינין כשיטת רבינו
שמאל' וכל מה שחקשתי
עליו קשל גם לפי זה. שם.
ח. מהרש"א.

חד תני אפיגול וחד תני אנוס. חד מפרש טעמא דמתניתין מאי טעמא מטמא פיגול את הידים וחד מפרש טעמא דנותר מאי טעמא נותר מטמא את הידים: משום חשדי כהונה. גזרו עליו טומאה שלא יפלוהו בזרעו להפסיד את הצעלים ועוד דשלמים הן ואין לכהן בהן אלא חזה ושוק וישחטם בזמיר לשם חטאת כדי לאוכלן כולם ומשום הכי גזרו טומאה: משום עללי כהונה. שלא יטעלו בזבחיילת: חד אמר כוית. מהן מטמא אהת הידים וחי'א כבדיה: ברתג' צנרתה הפסח. על אהלת פסחים: על של זבח. חגיגת ארבעה עשר ומזבין על אהלת שלמים: גמ' שירי דס צוריקה מרחוק דלא איכפת ליה אם גופלים שיריים על היסוד או לא. שירי דס הפסח בשפיכה צנחת כדי שפילו על היסוד: לא שפיכה כנלל צוריקה. כלומר שאם נותן פסח צוריקה ושלמים בשפיכה לא עשה כלום וכיון דאין דומין זה לזה צמחו

ודומים אין ברכת האחד פוטרת האחר: הכי גרסינן במתניתין בירך
על הוצה לא פטר את הפסח על הפסח פטר את של וזה דברי ר'
ישמעאל והכי גרסינן לדברי ר' ישמעאל וזיקה בכלל שפיכה ולא
שפיכה בכלל וזיקה. ופירוש אם נתן פסח בזריקה לא עשה כלום אבל
אם נתן שלמים שפיכה י"א לפיכך ברכת הפסח פוטרת את של
שלמים שלמים בכלל פסח בנתן דמים ושל שלמים אינה פוטרת את
של פסח לפי שאין פסח בנתן דמו בכלל שלמים:

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

רשב"ם

[illegible]

כשתמצא לומר לדברי ר' ישמעאל וריקה בבבא שפיבא ולא שפיבא בבבא וריקה לדברי ר' עקיבא ב"ה. אם כן מוכח מכאן דלר' ישמעאל הנימנין צוריקה שנתנן בשפיבא ולא וכן מוכיח נמי כאן דס"ל דפסח בשפיבא הוא והכי נמי מוכח בפסחים צברק האשה (דף קט פט.)

חד תני אפינול וחד תני אנותר מאן דתני אפינול משום חשדי כהונה מאן דתני אנותר משום עצלי כהונה חד אמר כזית וחד אמר כביצה מאן דאמר כזית⁽⁶⁾ כאיסורו ומאן דאמר כביצה⁽⁷⁾ כטומאתו: **מתני'**⁽⁸⁾ בירך את של זבח הפסח פטר את של זבח בירך את של זבח לא פטר את של פסח דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר "לא זו פוטרת זו ולא זו פוטרת זו: **גמ'** כשתמצא לומר לדברי רבי ישמעאל וזיקה בכלל שפיכה ולא שפיכה בכלל וזיקה לדברי רבי עקיבא⁽⁷⁾ לא שפיכה בכלל וזיקה ולא וזיקה בכלל שפיכה: רבי

בשפיכה יא' מ"ל ודס זבחין ישפך ומשני סבר לה כרבי עקיבא דלמא לא זריקה בכלל שפיכה וכו' פ"י וההיא דרשא מניין לניתנין בזריקה לר' ישמעאל היא ופרין ואכתי מביעיא ליה לכדתניא ר' ישמעאל אומר מתוך שנאמר אך זכור שור או זכור כשז וגו' את דמס תזרוק לתדנו לזכור שטעון מתן דמים לזמנא מעשר ופסח מניין מ"ל ודס זבחין ישפך ומשני סבר לה כרבי"ג דלמא פסח נמי בזריקה והדר פרין הה"ו ר' ישמעאל] האי קרא מפיק ליה האי ומפיק ליה הכי וקאמר תרי תנאי אליבא דר' ישמעאל אלמא הווא תנא דר' ישמעאל דלעיל דמורקין שנתנן בשפיכה יא' ויהיו מודס שפך ליה ליה להאי תנא דרבי ישמעאל דיליף מההוא קרא פסח בשפיכה וי"ל דודאי ר' ישמעאל אית ליה תרתי וניתנין בזריקה שנתנן בשפיכה יא' נפיק ליה מסברא דמה לי זריקה מרחוק ומה לי שפיכה בקרוב קרא כי אמר [ולפסח] בשפיכה הוא דלמא והאי דלא משני ליה הכי כדפרין ליה ור' ישמעאל האי קרא היכי מפיק ליה הכי וכו' משום דדרשא של רבי יוסי הגלילי פשוט ליה טפי והתם פ"י הקונט' ור' ישמעאל האי קרא דודס זבחין ישפך מפיק ליה להכי לניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יא' וע"כ ההיא דניתנין לא אחיא כרבי עקיבא דאמר אחיא שנתן קאמר רבי עקיבא אין זרבת פסח פוטרת של זבח והלא שלמים בכלל פסח והכל בשפיכה מההיא דניתנין ואי נמי הוה ס"ל לרבי עקיבא פסח בזריקה כרבי יוסי הגלילי כל שכן דשניהם פוטרין זה את זה ואכתי קדוש ליה [תמן] לההוא קרא לפסח בשפיכה ומשני תרי תנאי וכו' האי תנא דר' ישמעאל דיליף מודס זבחין ישפך פסח בשפיכה לית ליה פסח פוטר את הזבח ובהא ס' פליג רבי ישמעאל אדריבי עקיבא דהא כיון דדריש מנייה פסח בשפיכה מו לית ליה למילף מנייה דניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יא' והאי תנא דר' ישמעאל דיליף מנייה דניתנין בזריקה שנתן בשפיכה יא' לית ליה פסח בשפיכה אלא בזריקה כשלמים מיהו הא סברא דידיה דפליג ארבי עקיבא דפסח עיקר וזבח טפל וע"כ פסח פוטר את הזבח ולא זרבת זבח את הפסח ובפסחים דירושלמי אמר האי טעמא עכ"ל וקשה דלעיל הוכחנו מהנהו דפסחים דאית להו תרתייהו^א וכדתבניתן לעיל ורש"י פירש^ב הכי כשתמלא לומר לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל כו' מתוך דבריו למדנו דקאמר ביין על הפסח וכו' א"כ ס"ל דפסח בזריקה^ג ומעתה אייתר ליה ודס זבחין שפך לומר דזריקה בכלל שפיכה וכל המורקין אס נתנן בשפיכה יא' וי"ג^ד ושפיכה בכלל זריקה דהא אין שום קרבן דמזותו לכתחלה בשפיכה^ה וקשה ההיא דפ' האשה ור' חיים כהן פ"י כשתמלא לומר לדברי ר' ישמעאל זריקה בכלל שפיכה ושפיכה בכלל זריקה כך היא גירסא בספרים ישנים כלומר כל הקרבנות בזריקה ובשפיכה ואין להקפיד^ו בזרבת הפסח על עיקר לפטור את המזל ולא השפיל דאף אם כן [וקשה]^ז והלא אית ליה נמי לפטור את המזל בשפיכה דוקא אם כן אין זה זריקה: (וע"ע חס' זבחים לו. ד"ה תרי תנאי וכו').

הדרן עלך ערבי פסחים וסליקא לה מסכת פסחים

טרת את זו ור"ע נמי קבר דפסא (נמי) בשפיכה דלא אשכחנא מאן
עקא ליה מאת דמס תורוק על המוצה דכורא) את דמו לא נאמר
דפסא ממנה אתה היא כנגד היסוד מרוקח ולא כזריקת שחר קרבנות
איזרו מקומן (דף יז:). מדכתיב קצב צוולא^ה קצב בחטאת^ה קצב
יש מתנוס שכן ארבע ופסח ממנה אתה מרוקח דכפריית שפיכה
לד מחטאת שמתנוסיהו באצבע על הקרנות דכתיבי קראי:

רצ'

קבצו א [מיי פ"ח מהל'
חמץ ומלה דין 1]:

רבינו חננאל

חדר מנתי כתיב כסאסור וחד
מנתי כביצה כסמאור.
מנתי כביצה כסמאור פט
אז חסד הפסח פט אר
של זבח וכו'. תאנא איו
בלא ברית הובח אבא
אקבי' ולא אכל הובח. קומט
אז חסד דמו כפשיה
בדלתן קהי קהרב אצל
המזבח וורק וורק וורק אצל
כנגד היסוד. והובח כן
השאלמיס ויוצא כן דמן
הבורק. ורומאן כשתמצא
לדמר דלריב רבי שישאל
האמר ברית הפסח תפס
של זבח ואינו צריך לברן
זבח הובח כפני
העצמה, בלא ברית הובח
היא וורק פטל של פסח,
אז וורק השעון וורק אם,
כלומר השעון וורק אם,
אבל וורק השעון כפשיה. צא,
אין שפיה בכלל וורק
השעון שפיה ואם וורק
אם, צא יצא אכל שעון שפיה.
לדבר ר עקבא דאמר לא
ורק וורק ולא וורק וורק
ולא שפיה בכלל וורק
ולא וורק כפשיה.